

Obsah

Předmluva	11
1 Úvod.....	13
2 Poznámky k historii ezofagologie a jícnové chirurgie	16
3 Vklad Olomouce – bibliografie a významné osobnosti olomoucké jícnové chirurgie	18
4 Specializace a interdisciplinární a mezinárodní spolupráce.....	41
5 Anatomie a fyziologie jícnu	48
5.1 Anatomická a funkční definice.....	48
5.2 Faryngoezofageální přechod.....	49
5.2.1 Anatomie	49
5.2.2 Fyziologie faryngoezofageálního transportu	50
5.3 Tubulární jícn (tělo jícnu)	51
5.4 Uzávěrový mechanismus gastroezofageálního spojení (GES)	51
5.4.1 Definice GES	51
5.4.2 Dolní jícnový svěrač (DJS)	53
5.4.2.1 Manometrická charakteristika	53
5.4.2.2 Svalový plášť terminálního jícnu.....	54
5.4.2.3 Hormonální a farmakologická regulace.....	54
5.4.2.4 Nervová regulace.....	55
5.4.3 Ostatní faktory podílející se na antirefluxním mechanismu	56
5.5 Kritické zhodnocení jednotlivých komponent antirefluxního mechanismu	57
6 Diagnostika	62
6.1 Klinické vyšetření	62
6.2 Rentgenové vyšetření	63
6.3 Pozitronová emisní tomografie (PET) a hybridní zobrazení PET/CT.....	65
6.4 Endoskopická sonografie	66
6.5 Endoskopie	66
6.6 pH-metrie	67
6.7 Manometrie	67
6.8 Scintigrafie	70
6.9 Bernsteinův test (perfuzní test kyselinou chlorovodíkovou)	70
7 Vrozené vady jícnu	74
7.1 Historie a současnost	74
7.2 Patogeneze vrozených vad.....	78
7.3 Výskyt vrozených vad jícnu	78
7.4 Klasifikace vrozených vad jícnu	81
7.4.1 Atrézie a píštěle	81
7.4.2 Cysty, duplikace (duplikatury) a vrozené divertikly	85
7.4.3 Dysphagia lusoria	87

8 Hiátová hernie	92
8.1 Definice a klasifikace	92
8.2 Historie	95
8.3 Etiologie	96
8.4 Epidemiologie	96
8.5 Klinický obraz, komplikace a diagnostika	97
8.6 Chirurgická léčba	105
8.6.1 Historie	105
8.6.2 Indikace	106
8.6.3 Operační taktika a technika otevřených operací a olomoucké zkušenosti....	106
8.6.4 Laparoskopický přístup	111
8.6.5 Existuje optimální operační postup pro řešení smíšených a paraezofageálních hernií?	113
9 Refluxní nemoc jícnu	117
9.1 Definice	117
9.2 Etiopatogeneze	117
9.2.1 Inkompetence antirefluxního mechanismu	118
9.2.1.1 Dolní jícnový svěrač	118
9.2.1.2 Hiátové hernie	118
9.2.1.3 Chalázie	119
9.2.1.4 Další exogenní a endogenní faktory	119
9.2.2 Charakter refluxního sekretu	122
9.2.3 Samočisticí schopnost jícnu	122
9.2.4 Odolnost stěny jícnu	123
9.3 Klasifikace	123
9.4 Epidemiologie	123
9.5 Refluxní ezofagitida	124
9.5.1 Definice	124
9.5.2 Makroskopický (endoskopický) obraz	124
9.5.3 Mikroskopický obraz	125
9.5.4 Neerozivní a erozivní refluxní nemoc (ezofagitida)	126
9.6 Komplikace refluxní ezofagitidy	127
9.6.1 Barrettův jícen (endobrachezofagus)	127
9.6.2 Brachezofagus	130
9.6.3 Striktura	132
9.6.4 Ulkus	134
9.6.5 Krvácení	136
9.6.6 Plicní komplikace	136
9.7 Klinický obraz a diagnostika	137
9.8 Léčení	145
9.8.1 Léčení konzervativní	145
9.8.2 Chirurgické léčení	146
9.8.2.1 Vývoj chirurgické léčby	146
9.8.2.2 Taktika a technika klasických operací	154
9.8.2.3 Laparoskopická fundoplikace	156

9.8.2.4 Chirurgická léčba komplikací gastroezofageálního refluxu	159
9.8.2.5 Výsledky chirurgické léčby	163
9.8.2.6 Indikace k chirurgické léčbě	168
9.8.3 Endoskopické metody v léčbě refluxní nemoci jícnu	169
10 Záněty jícnu	182
10.1 Záněty infekční	182
10.2 Záněty chemické	185
10.3 Záněty a vředy jícnu jiného původu	186
10.4 Stavy neprávem označované za ezofagitidu	188
11 Neuromuskulární poruchy jícnu	189
11.1 Definice a historie ezofagokardiální achalázie	189
11.2 Patologicko-anatomické nálezy	189
11.3 Etiopatogeneze	190
11.4 Patofyziologická charakteristika	191
11.5 Epidemiologie	193
11.6 Klinický obraz a diagnostika	193
11.6.1 Věk, pohlaví a symptomatologie	193
11.6.2 Diagnostika	195
11.6.3 Klasifikace	196
11.6.4 Průběh a komplikace	200
11.7 Diferenciální diagnostika	201
11.8 Léčení	204
11.8.1 Indikace a možnosti	204
11.8.2 Medikamentózní a psychiatrická léčba	204
11.8.3 Dilatace	205
11.8.4 Léčba botulotoxinem	206
11.8.5 Chirurgické léčení	207
11.8.5.1 Historie	207
11.8.5.2 Ezofagokardiální myotomie	209
11.8.5.3 Taktika a technika myotomie a připojení antirefluxního výkonu	210
11.8.5.4 Pokročilá ezofagokardiální achalázie	215
11.9 Výsledky chirurgického léčení	216
11.9.1 Kritéria hodnocení	216
11.9.2 Léčebné výsledky ezofagokardiálních myotomií	217
11.9.3 Reoperace a pokročilá achalázie	219
11.10 Jaká je optimální léčba EKA	224
12 Divertikly jícnu	232
12.1 Definice, historie a klasifikace	232
12.2 Etiopatogeneze	232
12.2.1 Parafaryngeální Zenkerův divertikl	233
12.2.2 Hrudní divertikl	235
12.2.3 Epifrenální divertikl	235
12.3 Výskyt	237
12.4 Klinický obraz, symptomatologie a diagnostika	238

12.5 Chirurgická léčba	239
12.5.1 Indikace.....	239
12.5.2 Operační taktika a technika a výsledky léčby	246
12.5.2.1 Parafaryngeální divertikly.....	246
12.5.2.2 Hrudní divertikly.....	251
12.5.2.3 Epifrenální divertikly.....	252
13 Nádory jícnu	259
13.1 Benigní nádory.....	259
13.2 Maligní nádory.....	260
13.2.1 Klasifikace.....	260
13.2.2 Etiologie a výskyt.....	263
13.2.3 Molekulárně biologická charakteristika	269
13.2.4 Klinický obraz, diagnostika a screening.....	269
13.2.5 Stanovení léčebného plánu a prognóza	278
13.2.6 Léčba karcinomu jícnu.....	281
13.2.7 Karcinom jícnu v České republice – shrnutí.....	302
13.2.8 Chirurgie karcinomu jícnu v zrcadle olomoucké jícnové chirurgie	303
14 Poranění jícnu.....	311
14.1 Poleptání jícnu.....	311
14.2 Cizí tělesa v jícnu.....	314
14.3 Perforace jícnu.....	315
15 Jícnové varixy a portální hypertenze	322
15.1 Bibliografie olomouckých prací o varixech jícnu a portální hypertenzi.....	323
15.2 Současný pohled chirurga na jícnové varixy a portální hypertenzi	331
15.3 Shrnutí.....	340
16 Jiná onemocnění jícnu.....	343
17 Moderní metody v jícnové chirurgii.....	349
18 Evidence-based medicine a hodnocení kvality v chirurgii jícnu.....	353
19 Závěr a poděkování.....	359
Souhrn	361
Summary	362